

skal yde Alderstillæg for det Arbejde, de have udført i det private Seminarium. Hvis man vil slette Grænsen eller nedsætte den betydeligt, bliver det alt for tilfældige Lærerkrafter. Jeg kan derfor ikke ønske en Ændring som den bebudede vedtagen.

Det ærede Medlem talte om en Ansættelse af en Seminarieforsøger, som har fundet Sted i det sidste Aar. Jeg tror ikke, at der er Grund til her at komme ind paa en Drøftelse af Embedsbesættelser, saa meget mere som det ærede Medlem ikke havde nogen Anke derimod. Jeg tror, at denne Mand er den rette Mand paa dette Sted til at fortsætte den Tradition, som der hersker, og som har vist sig saa heldig for Danmarks Skolevæsen.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1904 til 31. Marts 1905.

Forhandlingerne genoptoges.

Jensen-Knudstrup: Jeg skal først omtale et Par rent saglige Enkeltheder og dernæst slutte af med en lille almindelig politisk Bemærkning, det hele skal forhaabentlig ikke tage ret lang Tid. Den første Enkelthed, jeg vil omtale, er allerede nævnt af en foregaaende Taler, nemlig Bevillingen til Moseindustriforeningen. Jeg har haft nogen Lejlighed til at kende denne Forenings Virksomhed, dens Opkomst og dens Formaal, og da jeg antager, at det kan være temmelig nyt for mange ærede Medlemmer her i Salen, da Sagen i sig selv er ny, vilde jeg gerne skænke den en lille Omtale. Hovedformaalet for Moseindustriforeningen er at paakalde Landets Interesse for vort nationale Brændselsømné, Tørv. Det har i mange Tider været skubbet stærkt til Side og indtager en meget beskeden Plads i vor Samfundshusholdning. Tørven findes nu kun i Landsbyer og Landsbykækkelovne, og selv der er den truet af dens færlige Konkurrent, Kullene. Det hænger

noget sammen med, at vor Industri og vore Maskiner ere komne til os fra England, fra Kullenes Land. Alt var indrettet paa at fyre med Kul, man troede ikke, at man kunde andet, og saa slog man overalt, ogsaa hos os, trods vort Lands Rigdom paa Moser, ind paa at bruge Kul. Men det er ingenlunde givet, at det ikke var en Fejl, der ikke delvis bør og kan rettes. I alt Fald er der i mange Lande og navnlig i vort Naboland Sverige en stærk Bevægelse i Gang for at vende tilbage til det nationale Brændselsømné og derved spare Millioner Kroner til Indkøb af Kul; og man har i Sverige opnaaet ganske overordentlig tilfredsstillende Resultater. Man bruger nu Tørv baade paa Jernbaner og i store Fabrik anlæg. Selv i Havnebyer, hvor man har let Adgang til at faa Kul fra England, og skønt Sverige jo selv har Kul, findes der — f. Eks. i Helsingborg — store Fabrikker, hvor man fyrer med Tørv, og man har konstateret, at 1½ Pd. gode Maskintørv væsentlig frembringer den samme Dampmængde som 1 Pd. Stenkul. Den svenske Regering og Lovgivningsmagt har med stor Varme taget sig af denne oplomstrende Industri og bevilget betydelige Summer. Der er i Fjor bevilget 100,000 Kr. til Fremme af Moseindustrien i Almindelighed, alene til en Kraftprøve med Maskiner er der bevilget 12,000 Kr., og der er laant 1½ Mill. ud til Foretagender paa dette Omraade. Det er dette, som vor Moseindustriforening vil prøve paa at overføre paa dansk Grund. Foreningen er kun 2 Aar gammel, har, saa vidt jeg ved, 200 Medlemmer og kun smaa Pengemidler at raade over, men allerede nu har den tiltrukket sig saa megen Opmærksomhed, at der er mange Øren aabne for Sagen. Vi købe aarlig Stenkul for 40—50 Mill. Kr., vi købe 4000 Mill. Pund, medens vi kun selv fabrikere 100 Mill. Pund Tørv til en Værdi af ½ Mill. Kr., men kyndige Folk sige, at vi sikkert kunde drive det til at afløse Fjerdedelen af Stenkullene med dette nationale Brændselsømné. Vi have et Moseareal af 20 Kvadratmil, og det findes særlig paa de fattigste Egne i Landet, det nordlige og midterste Jylland. Ved at tage disse Arealer i Brug kunde der skabes en stor national Industri i disse fattige Egne til Opkomst og Støtte for mange andre Erhverv og til Besparelse i Samfundshusholdningen af flere Mill. Kr. om Aaret. I Fjor Vinter afholdtes der et offentligt Møde i København om denne Sag, hvor dens Tals-